

AOSR TEAMS EDIȚIA 2022- 2023

Domeniul 29. Spre o nouă paradigmă
globală și regională de securitate

COMPETITOR ECONOMIC SAU RIVAL SISTEMIC? MAREA STRATEGIE A STATELOR UNITE ȘI A
UNIUNII EUROPENE FAȚĂ DE CHINA

Tema de etapă: Marea strategie comparată. Statele Unite, China, Uniunea Europeană

Lucian Dumitrescu

Dorin Gal

CONTRIBUȚIA CERCETĂRII LA TRANSFORMAREA MARIII STRATEGII ÎN PROGRAM DE CERCETARE

Utilizarea unei varietăți de metode (inclusiv abordări mixte)

Realizarea de comparații între strategiile diferitelor state (cu criterii clare de alegere a statelor)

Explicarea relației dintre scopuri, resurse și mijloace, precum și a aceleia dintre strategia militară, sistemul politic și politicile de securitate

Focalizarea pe explicație și mai puțin pe interpretare (Balzacq et al. 2018, 27-28)

DEFINIȚIE, DIRECȚIE DE CERCETARE, OPERAȚIONALIZARE

Marea strategie se referă la obiectivele vitale pe care un stat trebuie să le îndeplinească pentru reproducerea propriului mod de viață, în raport cu resursele și instrumentele pe care le are la dispoziție (Biscop 2021, 3)

Direcția de Relații Internaționale: „marea strategie ca schemă integrată de interese, amenințări, resurse și politici” (Brands 2015, 3)

DEFINIȚIE, DIRECȚIE DE CERCETARE, OPERAȚIONALIZARE

Marea strategie ca variabilă: cum apare marea strategie la joncțiunea dintre factorii interni și externi

Marea strategie ca proces: cum se ia decizia strategică într-un stat

Marea strategie ca viziune: viziunile strategice și subculturile strategice dintr-un stat (Lissner 2018)

Mare plan, mare principiu, mare comportament (Silove 2017, 3)

Utilizarea realismului neoclasic pentru a explica de tipul **structure/agency**. Mai exact, influența exercitată de contextul internațional și de subculturile strategice dominante dintr-un stat asupra conexării marelui plan, cu marele principiu și marele comportament (Balzacq et al. 2018, 18; Dombrowski și Reich 2021, 80).

METODOLOGIE. ANALIZA COMPARATIVĂ CENTRATĂ PE STUDIUL DE CAZ

Pentru această prezentare, utilizăm o **tipologie** a mării strategii (Dogan și Pelassy 1993). Tipologia este statică, „îngheață” realitatea, oferă, cu alte cuvinte, un ideal-tip cu trăsăturile majore ale mării strategii: mare plan, mare principiu, mare comportament. Tipologia constituie punctul de plecare pentru explicația cauzală (Bennett și Elman 2007)

Pentru raportul final și pentru publicare, utilizăm un **model** al mării strategii (Dogan și Pelassy 1993). Acesta oferă o explicație dinamică, de tip cauzal, despre modul în care mediul regional de securitate și subcultura strategică dominantă conexează marele plan cu marele principiu și cu marele comportament.

Ne interesează să comparăm elemente specifice din cele trei cazuri – mediul regional de securitate și subcultura strategică dominantă – pentru a explica schimbarea și continuitatea legate mai ales de marele principiu și marele comportament.

Pentru că am studiat marea strategie ca proces, perioada de interes este din 2008 până în prezent. De ce 2008? Marea criză financiară a fost socotită un punct de cotitură (Thomas 2011; Soifer 2012)

Marea strategie a SUA

MARELE PLAN: Strategiile Naționale de Securitate/Strategia Indo-Pacifică (2021)

MARELE PRINCIPIU: O regiune Indo-Pacifică liberă și deschisă

MARELE COMPORTAMENT: Rebalansarea inițiată de administrația Obama (He și Li 2020), *engagement* dar mai ales *containment* la administrația Trump (Kucukdegirmemci 2023), încercarea de a reechilibra *engagement* și *containment* de către administrația Biden (Godement 2023; Leonard 2023; Meijer și Simón 2021)

Marea strategie a Chinei

MARELE PLAN: Defense White Paper: China's National Defense in the New Era (2019)

MARELE PRINCIPIU: Construirea unei comunități cu un viitor comun pentru umanitate/**reziliență strategică** (Saalman 2017)

MARELE COMPORTAMENT: Balansarea spre Vest – *Belt and Road Initiative* (Scobell et al. 2020), balansarea focalizată (Lobell 2018), comportament asertiv la nivel internațional, dar mai ales în Marea Chinei de Sud până în 2017 (Shambaugh 2021). Din 2017 Beijingul începe să revină – dar fără să adopte integral – la tactica mersului pe burtă (*keeping a low profile*) inițiată de Deng Xiaoping în anii '80 (Liu 2020, 19).

Marea strategie a Uniunii Europene

MARELE PLAN: EU-China Strategic Outlook (2019)/EU Strategy for Cooperation in Indo-Pacific (2022)

MARELE PRINCIPIU: Contribuția UE la dezvoltarea sustenabilă, prosperitatea, securitatea și stabilitatea regiunii în acord cu principiile democrației, statului de drept, drepturilor omului și legii internaționale/**autonomie strategică** – UE nu dorește să se raporteze nici la China, nici la Indo-Pacific cu referențialul competiției strategice SUA-China (Biscop 2021; Mohan 2020).

MARELE COMPORTAMENT: În general, *bandwagoning* (raliere) cu Statele Unite (Ciadi 2022). În regiunea Indo-Pacifică, mai degrabă *hedging* (o cale de mijloc, care nu înseamnă neutralitate) între SUA și China (Biscop 2021; Kuik 2016; Meijer și Brooks 2021)

CONCLUZII

Cercetarea are potențialul de a-și aduce contribuția la dezvoltarea mării strategii ca program de cercetare. O validare în acest sens vom obține prin publicarea componentelor cercetării în jurnalele cotate ISI

Metodologic, raportul de cercetare a utilizat o **tipologie** pentru realizarea comparației între cele trei state. Progresele conceptual-metodologice de până acum, precum și datele adunate, ne permit ca la ultima raportare să utilizăm un **model** pentru explicarea schimbării și continuității în legătură cu marea strategie a actorilor politici investigați.

Chiar dacă am utilizat un ideal tip pentru comparație, comportamentele strategice ale statelor analizate nu se încadrează în ideal-tipuri. Acestea sunt mai degrabă **hibride**, de tipul *containment* și *engagement* (SUA), balansarea focalizată, *engagement* dar și *wedge* (slăbirea unor alianțe defavorabile) (China), raliere cu Statele Unite dar și *hedging* (cale de mijloc, dar nu neutralitate) în relațiile cu SUA și China în Indo-Pacific (Uniunea Europeană).

Pentru înțelegerea interacțiunii strategice SUA-UE-China nu este suficientă focalizarea cercetării asupra celor trei actori. Vitală este explorarea raporturilor bilaterale, precum și a formatelor regionale și subregionale pe care acești actori politici le construiesc cu statele membre ASEAN, dar și cu puterile medii din regiunea Indo-Pacifică, precum Japonia, India, Coreea de Sud, Australia. Rezultă de aici nevoia dezvoltării studiilor regionale (*area studies*) – eventual într-o abordare comparativă – în România.

Program de publicare

Romania and Turkey's Grand Strategy in the Black Sea Area: Comparing Apples with Oranges?, *Southeast European and Black Sea Studies* – în curs de evaluare.

How Many Strategic Subcultures Does China Have? Change and Continuity, *Europe-Asia Studies* – în pregătire

Comparing the Dominant Strategic Subcultures in the US, EU and China. The Importance of Strategic Subcultures in Exploring Grand Strategy as a Process, *Security Studies* – în pregătire

REFERINȚE

- Balzacq, Thierry, Peter Dombrowski, Simon Reich. 2019. Is Grand Strategy a Research Program? A Review Essay. *Security Studies* 28 (1): 58-86.
- Bennett, Andrew, Colin Elman. 2007. Case Study Methods in the International Relations Subfield. *Comparative Political Studies* 40 (2): 170-195.
- Biscop, Sven. 2021. *Grand Strategy in 10 Words. A Guide to Great Power Politics in the 21st Century*, Bristol: Bristol University Press.
- Brands, Hal. 2015. *What Good is Grand Strategy? Power and Purpose in American Statecraft from Harry S. Truman to George W. Bush* Ithaca: Cornell University Press.
- Ciadi, Lorenzo. 2022. Persevering with bandwagoning, not hedging: why European security cooperation still conforms to realism *Defence Studies* 22 (4): 624-643.
- Dogan, Mattei, Dominique Pelassy. 1993. Cum să comparăm națiunile. Sociologia politică comparativă, București: Ed. Alternative.
- Dombrowski, Peter, Simon Reich. 2021. *Across Type, Time and Space. American Grand Strategy in Comparative Perspective*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Godement, Francois. 2023. Containment and engagement: drawing the line with China, disponibil la: <https://www.institutmontaigne.org/en/expressions/containment-and-engagement-drawing-line-china>.
- He, Kai, Mingjiang Li. 2020. Understanding the dynamics of the Indo-Pacific: US-China strategic competition, regional actors, and beyond *International Affairs* 96 (1): 1-7.
- Kucukdegirmenci, Oktay. 2023. *U.S. Strategic Containment of China Destined to Fail*, disponibil la: <https://www.isdp.eu/u-s-strategic-containment-of-china-destined-to-fail/>
- Kuik, Cheng-Chwee. 2016. How Do Weaker States Hedge? Unpacking ASEAN states' alignment behavior towards China *Journal of Contemporary China* 25 (100): 500-514.

REFERINȚE

- Leonard, Mark. 2023. China Is Ready for a World of Disorder. America Is Not *Foreign Affairs* 102 (4): 116-127
- Lissner, Rebecca F. 2018. What is Grand Strategy? Sweeping a Conceptual Minefield *Texas National Security Review* 2 (1): 53-73.
- Liu, Feng. 2020. The Recalibration of Chinese assertiveness: China's responses to the Indo-Pacific challenge *International Affairs* 96 (1): 9-27.
- Lobell, Steven E. 2018. A Granular Theory of Balancing *International Studies Quarterly* 62 (3): 593-605.
- Meijer, Hugo, Luis Simón. 2021. Covert balancing: Great Powers, secondary states and US balancing strategies against China *International Affairs* 97(2): 463-481.
- Meijer, Hugo, Stephen G. Brooks. 2021. Illusions of Autonomy: Why Europe Cannot Provide for Its Security If the United States Pulls Back *International Security* 45 (4): 7-43.
- Mohan, Garima. 2020. A European Strategy for the Indo-Pacific *The Washington Quarterly* 43 (4): 171-185.
- Saalman, Lora (ed.). 2017. *China-Russia Relations and Regional Dynamics. From Pivots to Peripheral Diplomacy*, Solna: SIPRI.
- Scobell, Andrew, Edmund J. Burke, Cortez A. Cooper III, Sale Lilly, Chad Ohlandt, Eric Warner, J. D. Williams. 2020. *China's Grand Strategy. Trends, Trajectories and Long-Term Competition*, Santa Monica: RAND CORPORATION,
- Silove, Nina. 2018. Beyond the Buzzword: Three Meanings of Grand Strategy *Security Studies* 27(1): 27-57.
- Shambaugh, David. 2021. *China's Leaders. From Mao to Now*, Cambridge: Polity Press.
- Soifer, Hillel D. 2012. The Causal Logic of Critical Junctures *Comparative Political Studies* 45 (12): 1572-1597.
- Thomas, Gary. 2011. A Typology for the Case Study in Social Science Following a Review of Definition, Discourse, and Structure *Qualitative Inquiry* 17 (6): 511-521.